

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 411

Warszawa, 13 kwietnia 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Kazimierza Michała Ujazdowskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Marek Ast; (-) Barbara Bartuś; (-) Dariusz Bąk; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Zbigniew Chmielowiec; (-) Witold Czarnecki; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Edward Czesak; (-) Leszek Dobrzyński; (-) Zbigniew Dolata; (-) Tadeusz Dziuba; (-) Anna Fotyga; (-) Kazimierz Gołojuch; (-) Artur Górski; (-) Czesław Hoc; (-) Wiesław Stanisław Janczyk; (-) Andrzej Jaworski; (-) Tomasz Kaczmarek; (-) Lech Kołakowski; (-) Maks Kraczkowski; (-) Zbigniew Kuźmiuk; (-) Adam Kwiatkowski; (-) Maciej Łopiński; (-) Marzena Machałek; (-) Maciej Małecki; (-) Gabriela Masłowska; (-) Jerzy Materna; (-) Kazimierz Moskał; (-) Piotr Naimski; (-) Stanisław Ożóg; (-) Bolesław Grzegorz Piecha; (-) Stanisław Pięta; (-) Dariusz Piontkowski; (-) Marek Polak; (-) Krzysztof Popiołek; (-) Elżbieta Rafalska; (-) Jarosław Rusiecki; (-) Małgorzata Sadurska; (-) Jacek Sasin; (-) Grzegorz Schreiber; (-) Anna Elżbieta Sobecka; (-) Stanisław Szwed; (-) Janusz Śniadek; (-) Ryszard Terlecki; (-) Kazimierz Michał Ujazdowski; (-) Witold Waszczykowski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Michał Wojtkiewicz; (-) Grzegorz Adam Woźniak; (-) Jarosław Zieliński; (-) Maria Zuba; (-) Wojciech Zubowski.

Ustawa

z dnia.....2012r.

o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw¹.

Uznając wyjątkowe znaczenie nauczania historii dla zachowania dziedzictwa kulturowego Polski i kształtowania postaw odpowiedzialności obywatelskiej za wspólnotę narodową oraz za przyszłość Państwa Polskiego, a także dla zachowania niepodległości i suwerenności przez Rzeczypospolitą Polską, stanowi się co następuje:

Art. 1

Nauczanie historii jest obowiązkowe przez cały okres nauki w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych i powinno obejmować zarówno historię Polski jak i historię powszechną.

Art. 2

Na każdym etapie edukacyjnym szkoła musi zapewnić wszystkim uczniom pełny kurs historii Polski i historii powszechnej jako osobny przedmiot – historia.

Art. 3

Nauczanie historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych jako przedmiotu odrębnego i integralnego oraz kompletnego nie może być zastąpione nauczaniem historii w ramach bloków programowych lub w innych formach nie przewidujących wyodrębnienia nauczania historii jako odrębnego przedmiotu.

Art. 4

W ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty:

- 1) po art. 13 dodaje się art. 13¹-13² w brzmieniu:

„art. 13¹. Gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna zapewnia wszystkim uczniom nauczanie historii, jako odrębnego przedmiotu obejmującego pełny kurs historii Polski i historii powszechnej, przez cały okres nauczania w danej szkole.

Art. 13². Wymiar zajęć z historii, jako odrębnego przedmiotu, przewidziany w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych nie powinien być mniejszy niż 180 godzin na każdym etapie edukacyjnym. Do wymiaru tego nie wlicza się godzin wchodzących w skład bloków programowych lub innych form nie przewidujących wyodrębnienia nauczania historii jako

¹ Ustawa zmienia ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty oraz ustawę z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw.

odrębnego przedmiotu, nawet jeżeli obejmują one także zagadnienia dotyczące historii Polski lub historii powszechnej .”

2) w art. 22 w ust. 2:

pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) podstawy programowe:

a) wychowania przedszkolnego,

b) kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,

uwzględniając w szczególności zestawy celów i treści nauczania, umiejętności uczniów, a także zadania wychowawcze szkoły, odpowiednio do poszczególnych etapów kształcenia i typów szkół, przy czym przy określaniu podstaw programowych kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół, uwzględniając także konieczność zapewnienia integralności i kompletności nauczania historii jako odrębnego przedmiotu na każdym etapie edukacyjnym przez cały okres nauczania w danym typie szkoły, a także wymogi określone w ustawie o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw.,”

Art. 5

W ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw w art. 1 pkt 17 lit. a pierwsze tiret skreśla się.

Art. 6

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy, o której mowa w art. 4 zostaną dostosowane do wymogów niniejszej ustawy do dnia 31 sierpnia 2012 r. i mają zastosowanie po raz pierwszy od roku szkolnego 2012/2013. Po dniu 31 sierpnia 2012 r. nie stosuje się przepisów wykonawczych nie przewidujących nauczania historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych jako przedmiotu odrębnego i integralnego oraz kompletnego na każdym etapie edukacyjnym w ilości godzin nie mniejszej niż określona w art. 13² ustawy, o której mowa w art. 4.

Art. 7

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, przy czym ma zastosowanie do nauczania historii począwszy od roku szkolnego 2012/2013, rozpoczynającego się 1 września 2012r.

UZASADNIENIE

Wnioskodawcy projektu wyrażają przekonanie o wyjątkowym znaczeniu nauczania historii dla zachowania dziedzictwa kulturowego Polski i kształtowania postaw odpowiedzialności obywatelskiej za wspólnotę narodową. Historia nie jest zwykłym przedmiotem, stanowi rdzeń edukacji patriotycznej, kształtuje umiejętność formułowania samodzielnych sądów i buduje postawy czynnej odpowiedzialności za kształt życia publicznego.

Za koniecznością regulacji ustawowej przemawia potrzeba określenia przez ustawodawcę zasad merytorycznych wiążących ministra właściwego w sprawach oświaty i wychowania, który jest odpowiedzialny za szczegółowe kształtowanie podstaw programowych w drodze rozporządzenia. Podkreślić trzeba, że brak regulacji ustawowej w tej dziedzinie pozwolił ministrowi na drastyczne ograniczenia nauczania historii do trzech lat nauczania w gimnazjum i pierwszej klasy liceum. W myśl rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz.U.2012.204) w klasie 2 i 3 szkoły ponadgimnazjalnej integralny kurs nauczania historii w zakresie podstawowym (dla uczniów, którzy nie wybierają historii jako przedmiotu maturalnego) zostaje zlikwidowany. Bloki tematyczne, które mają zastąpić nauczanie historii i innych przedmiotów (np. wiedzy o społeczeństwie) w żadnym razie nie spełniają celów z zakresu edukacji historycznej. Trzeba podkreślić, że wprowadzone w 2008 roku rozwiązania uderzają w podstawowy sens liceum jako szkoły powołanej do pełnowymiarowej edukacji o ogólnym charakterze.

Wspomniane wyżej rozporządzenie ministra właściwego w sprawach oświaty i wychowania spotkało się z protestami nauczycieli i historyków. Trzeba wyrazić szacunek dla działaczy opozycji demokratycznej, którzy podjęli protest głodowy w Krakowie przeciwko drastycznej redukcji nauczania historii w gimnazjach i szkołach średnich. Protesty kontynuowane są w Warszawie i innych miastach w Polsce. Wypada przypomnieć, że protest przeciwko rozporządzeniu ministra edukacji podpisały Rady Instytutów Historii UJ i KUL, Rady Wydziału Historycznego Uniwersytetu Wrocławskiego, Rada Wydziału Prawa UJ, kilkudziesięciu historyków Instytutu Historycznego UW i Instytutu Historii PAN.

Projekt ustawy zakłada, że nauczanie historii w gimnazjum i w szkołach ponadgimnazjalnych jest obowiązkowe przez cały okres nauki i powinno obejmować zarówno historię Polski jak i historię powszechną. Kurs historii powinien być pełny i integralny na każdym etapie edukacyjnym i mieć postać odrębnego przedmiotu pod nazwą historia. W szczególności nauczanie historii jako przedmiotu odrębnego i integralnego nie może być zastąpione nauczaniem historii w ramach bloków programowych lub innych formach odstępujących od formuły odrębnego przedmiotu. Przyjęcie proponowanych zasad stanowi warunek edukacji historycznej uczniów w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych.

Projekt ustawy zakłada, że wymiar zajęć na etapach edukacyjnych jakimi są gimnazjum i szkoła ponadgimnazjalna nie powinien być mniejszy niż 180 godzin, co według opinii nauczycieli daje możliwość osiągnięcia celów edukacyjnych. Wymiar zajęć o większej liczbie godzin w zakresie rozszerzonym byłby określany w drodze aktów wykonawczych. W tej sprawie projekt proponuje wprowadzenie zmiany w ustawie z dnia 7 września 1991 o systemie oświaty. (Art. 4 ust. 1 projektu). Przyjęcie zasad integralności i kompletności nauczania historii jako odrębnego przedmiotu pociąga za sobą konieczność zmiany w art. 22 ust. 2 ustawy o systemie regulującego określanie podstaw programowych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w drodze rozporządzenia.

Projekt zakłada wejście w życie nowych przepisów z chwilą rozpoczęcia nowego roku szkolnego, czyli od 1 września 2012 roku. Tylko w ten sposób można uniknąć negatywnych następstw drastycznego ograniczenia nauczania historii. Przepisy wykonawcze wydawane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o systemie oświaty powinny być dostosowane do nowych regulacji w terminie umożliwiającym ich zastosowanie w nadchodzącym roku szkolnym.

Proponowane zmiany nie pociągają za sobą kosztów i mogą być realizowane w ramach środków budżetowych będących w gestii ministra właściwego w sprawach oświaty i wychowania.

Projekt rodzi pozytywne skutki społeczne.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 18 kwietnia 2012 r.

BAS-WAPEiM-1003/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych
oraz o zmianie niektórych innych ustaw (przedstawiciel wnioskodawców:
poseł Kazimierz Michał Ujazdowski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2012 r. poz. 32) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt przewiduje obowiązkowe nauczanie historii przez cały okres nauki w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, obejmujące zarówno historię Polski jak i historię powszechną. Szkoły mają być zobowiązane do zapewnienia wszystkim uczniom, na każdym etapie edukacyjnym, pełnego kursu historii Polski i historii powszechniej jako osobnego przedmiotu. Projekt zakłada, że wymiar zajęć z historii, jako odrębnego przedmiotu, przewidziany w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, nie powinien być mniejszy niż 180 godzin na każdym etapie edukacyjnym. Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206), a także zawiera postanowienia przejściowe.

Proponowana ustawa ma wejść w życie z dniem ogłoszenia, przy czym będzie miała zastosowanie do nauczania historii począwszy od roku szkolnego 2012/2013, rozpoczynającego się w dniu 1 września 2012 r.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Ze względu na przedmiot projektu można wskazać art. 165 ust. 1 i 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TfUE). Przepis ten stanowi, że Unia Europejska przyczynia się do rozwoju edukacji o wysokiej jakości, poprzez zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi oraz, jeśli jest to niezbędne, poprzez wspieranie i uzupełnianie ich działalności, w pełni szanując odpowiedzialność państw członkowskich za treść nauczania

i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową. TfUE określa różne formy współpracy między państwami członkowskimi w zakresie edukacji. Współpraca ta jednak zakłada, że treść programów nauczania jak i organizacja systemu edukacji (której dotyczy opiniowany projekt ustawy) należy do wyłącznej kompetencji państwa członkowskiego.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 18 kwietnia 2012 r.

BAS-WAPEiM-1004/12

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu –
czy poselski projekt ustawy o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach
ponadgimnazjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Kazimierz Michał Ujazdowski)
jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Projekt przewiduje obowiązkowe nauczanie historii przez cały okres nauki w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, obejmujące zarówno historię Polski jak i historię powszechną. Szkoły mają być zobowiązane do zapewnienia wszystkim uczniom, na każdym etapie edukacyjnym, pełnego kursu historii Polski i historii powszechnej jako osobnego przedmiotu. Projekt zakłada, że wymiar zajęć z historii, jako odrębnego przedmiotu, przewidziany w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych, nie powinien być mniejszy niż 180 godzin na każdym etapie edukacyjnym. Projekt przewiduje zmianę ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zmianami) oraz ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 205, poz. 1206), a także zawiera postanowienia przejściowe.

Przedmiot projektu ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

Warszawa, dnia 9. 05. 2012 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz.
Data wpływu 10. 05. 2012

PG VII G 025/164/12

Pan
Lech Czapla
Szef Kancelarii Sejmu

Stawany panie Szeftre

W nawiązaniu do pisma z dnia 27 kwietnia 2012 r., nr GMS-WP-173-135/12, dotyczącego poselskiego *projektu ustawy o nauczaniu historii w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych oraz zmianie niektórych innych ustaw*, przekazanego do zaopiniowania przez Prokuratora Generalnego w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r. Nr 270, poz. 1599), uprzejmie informuję, że nie wnoszę do *projektu* uwag w zakresie odnoszącym się do obszaru działania prokuratury.

Z szacunkiem
A. Seremet

Andrzej Seremet